

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหาหลักเกณฑ์ในการพิจารณาวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีปกครอง
คำสำคัญ	วิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา/การทุเลาการบังคับ/กฎ/คำสั่งทางปกครอง/การบรรเทาทุกข์ชั่วคราว/คดีปกครอง/กฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครอง/การบริการสาธารณะ
นักศึกษา	กรรณิกา ฉวีจันทร์
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร.ตรีเพชร จิตรมहीมา
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2564

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การใช้บังคับกฎหมาย รวมทั้งปัญหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีปกครอง การทุเลาการบังคับตามกฎหมาย (By-Law) หรือคำสั่งทางปกครอง (Administrative Order) และการบรรเทาทุกข์ชั่วคราว (Temporary Relief) ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 ทั้งนี้ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 66 วรรคสอง วางหลักว่า การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อการบรรเทาทุกข์ให้แก่คู่กรณีที่เกี่ยวข้องเป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีนั้น ให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐประกอบด้วย

เมื่อพิจารณาจากพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 (Act on Establishment of Administrative Court and Administrative Court Procedure B.E. 2542 (1999)) และระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 (Rule of the General Meeting of Judges of the Supreme Administrative Court on the Administrative Procedure B.E. 2543 (2000)) แล้วจะเห็นได้ว่า กฎหมายดังกล่าวไม่มีการให้

คำนิยามคำว่า “อุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐ” กรณีนี้จึงเป็นประเด็นปัญหาทางกฎหมายว่าอย่างไรจึงจะถือว่าเป็นอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐ ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาสำคัญที่ควรศึกษาและค้นหานิติวิธีทางกฎหมาย (Legal Method) ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเพื่อให้เกิดความเหมาะสมต่อไป

จากการศึกษาและวิเคราะห์พบว่า การพิจารณาหลักเกณฑ์ของวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีปกครองตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 นั้น จะเห็นได้ว่ากระบวนการพิจารณาพิพากษาคดี และประเด็นที่ศาลจะพิจารณาว่าเป็นกรณีใดเป็นอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐ หรือไม่ อย่างไร ในกรณีนี้ ศาลต้องใช้ดุลพินิจพิจารณาข้อเท็จจริงในแต่ละคดี ซึ่งอาจมีผลให้ในแต่ละคดีมีการวินิจฉัยในประเด็นเรื่องอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐแตกต่างกันออกไป

จากการศึกษาวิเคราะห์รูปแบบและแนวคิดของกฎหมายที่เกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีปกครอง พบว่า การพิจารณาคำขอเป็นการใช้ดุลพินิจของศาล (Discretion of Judge) ซึ่งแนวทางการพิจารณาและตีความในประเด็นของอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐนั้นมีหลักเกณฑ์ที่ประกอบการพิจารณาที่สำคัญ คือ หลักการบริการสาธารณะ (Principle of Public Service) โดยเฉพาะหลักว่าด้วยความต่อเนื่องของการบริการสาธารณะ แต่การพิจารณาของศาลต้องใช้ดุลพินิจพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นกรณีแต่ละคดีไป เนื่องจากประเด็นอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐนั้นเป็นบทบัญญัติที่มีความหมายไม่ชัดเจน การพิจารณาแต่ละคดีดังกล่าวจึงอาจก่อให้เกิดความแตกต่างกันในประเด็นการตีความที่เกี่ยวกับกรณีใดที่จะถือเป็นอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐ

เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ โดยเห็นว่า ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 โดยเพิ่มเติมคำนิยามในบทบัญญัติมาตรา 3 ให้มีคำนิยามว่า “อุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐ” หมายความว่า การบริหารงานของรัฐหรือการบริการสาธารณะได้รับผลกระทบ

กระเทือนจนไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง หรือหยุดชะงัก และส่งผลเสียหายแก่ประโยชน์ส่วนรวม

หากได้แก้ไขเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะดังกล่าวแล้ว อาจส่งผลไปสู่แนวทางในการแก้ไขปัญหากระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาในคดีปกครองของประเทศไทย ซึ่งจะทำให้เกิดความชัดเจน และมีหลักเกณฑ์การพิจารณาที่เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นการพัฒนากระบวนการกฎหมายปกครองของไทย โดยก่อให้เกิดความชัดเจนในการปรับใช้กฎหมายในกรณีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อการบรรเทาทุกข์ให้แก่คู่กรณีที่เกี่ยวข้องเป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดี ซึ่งจะสร้างความเชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง (Administrative Justice Process) ให้เกิดแก่ประชาชนโดยส่วนรวม

THEMATIC TITLE	PROBLEM OF THE RULE FOR CONSIDERING TEMPORARY PROCEDURE PRIOR TO JUDGMENT OF ADMINISTRATIVE CASE
KEYWORDS	TEMPORARY PROCEDURE PRIOR TO JUDGMENT/ SUSPENSION OF ENFORCEMENT/BY-LAWS/ ADMINISTRATIVE ORDER/TEMPORARY RELIEF/ ADMINISTRATIVE CASE/LAW ON ADMINISTRATIVE COURT PROCEDURE/PUBLIC SERVICE
STUDENT	KANNIKA CHAWEEJAN
THEMATIC ADVISOR	DR.TRIPETCH JITMAHUEMA
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS, PUBLIC LAW
FACULTY	SCHOOL OF LAW, SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2021

ABSTRACT

This thematic paper aims to study and analyze the application of law enforcement including problems relating to the rule for considering temporary procedure prior to judgment of administrative case, suspension of enforcement under by-law or administrative order and temporary relief providing by the Act on Establishment of Administrative Court and Administrative Court Procedure B.E. 2542 (1999) and the Rule of the General Assembly of Judges of the Supreme Administrative Court on Administrative Court Procedure B.E. 2543 (2000). In this case, the Act on Establishment of Administrative Court and Administrative Court Procedure B.E. 2542 (1999), Section 66 paragraph two provides that the provision of rules and procedures for temporary relief to the parties concerned before the judgment of the case, it should take into account the responsibilities of an administrative agency or State official and potential obstacles to the administration of the State as well.

When considering the Act on Establishment of Administrative Court and Administrative Court Procedure B.E. 2542 (1999) and the Rule of the General Assembly of Judges of the Supreme

Administrative Court on Administrative Court Procedure B.E. 2543 (2000), it will be found that the said law has not provided the definition of the term: “Potential obstacles to the administration of the State”. In this case, it is a legal issue how it is regarded as a potential obstacle to the administration of the State. This is an important problem that should be studied and researched for legal method to solve such problems for further appropriateness.

From the study and analysis, it found that the consideration of the rule of temporary procedure prior to judgment of administrative case under the Act on Establishment of Administrative Court and Administrative Court Procedure B.E. 2542 (1999) and the Rule of the General Assembly of Judges of the Supreme Administrative Court on Administrative Court Procedure B.E. 2543 (2000), it can be seen that the process of consideration and judgment including the issue that the court will consider whether any case may be a potential obstacle to the administration of the State. In this case, the court has to judge by discretion to consider the facts in each case. This may result in different cases being judged on issues of potential obstacles to State administration.

From the study analyzing the forms and concepts of the law relating to the temporary procedure prior to judgement of administrative case, it found that the consideration of the request was the discretion of the court which the guidelines for considering and interpreting the issue of potential obstacles for the administration of the State. There are important criteria for considering the principle of public service, especially the principle of continuity of public service. However, the court’s consideration has to apply the discretion to consider the facts on a case-by-case. Due to issues that may arise the administration of the State is a provision that has no clear meaning. Each of the aforementioned trials may therefore make different interpretations regarding which cases would constitute potential obstacles to the administration of the State.

As a guideline for solving such problems, the researcher has a suggestion from the analytical study that it is advisable to amend the Act on Establishment of Administrative Court and Administrative Court Procedure B.E. 2542 (1999) that should be added to the definition of Section 3 of the provisions to define that “Potential obstacles to the administration of the State” means that the administration of the State or the public service is affected to the extent that it cannot be carried out continuously or stop and result in damage to the public interest.

If it has been amended in accordance with the above suggestions, it may result in a solution to the problem of the court proceedings on a temporary procedure prior to judgment of administrative case in Thailand that will bring clarity and have more concrete consideration. It is also the development of the Thai legal system by making it clear to apply the law in the case of specifying criteria and methods for temporary relief for the parties involved before the judgment of the case. This will make confidence in the administrative justice process to all people.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตาให้เกียรติสนับสนุนของบุคคลหลายท่าน ซึ่งผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะท่านอาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ตรีเพชร จิตรมहिมา ที่สละเวลา รับเป็นที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และให้การช่วยเหลือแนะนำวิธีการในการเขียนงานสารนิพนธ์ รวมถึงวิธีในการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวิเคราะห์จนได้บทสรุปสำเร็จเป็นสารนิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบเล่มสารนิพนธ์ทุกท่าน ได้แก่ ดร.พัชมา จิตรมहिมา ที่ท่านได้ให้ความกรุณาและให้เกียรติมาเป็นประธานกรรมการสอบในครั้งนี้ และรองศาสตราจารย์ ดร.รัตนา เอกบุตร ที่ท่านได้ให้ความกรุณามาเป็นกรรมการสอบเล่มสารนิพนธ์ คณะกรรมการทุกท่านได้มีเมตตาช่วยให้คำแนะนำและชี้แนะแนวทางการแก้ไขในงานฉบับนี้

ผู้เขียนขอขอบพระคุณบิดามารดา อา สามี และครอบครัวของผู้เขียน รวมถึงผู้บังคับบัญชา พี่ๆ น้องๆ ตำรวจรัฐสภา สำหรับความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้เขียนในการทำสารนิพนธ์มาโดยตลอด และเพื่อนร่วมรุ่นนักศึกษาปริญญาโท รุ่น 15 มหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่ให้คำปรึกษาช่วยเหลือแนะนำ ในทุกเรื่องจนทำให้ผู้เขียนผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้ด้วยดี ทำให้ผู้เขียนสามารถทำสารนิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ ตลอดจนบุคคลที่มีไต่เอ่ยนามในที่นี้ ผู้ที่คอยให้กำลังใจผู้เขียนด้วยดีเสมอมา

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสารนิพนธ์นี้จะเป็นประโยชน์กับบุคคลที่สนใจหรือเกี่ยวข้อง หากสารนิพนธ์นี้มีประโยชน์อยู่บ้าง ผู้เขียนขออุทิศคุณความดีแก่ บิดา ครอบครัว ครู อาจารย์ และทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนผู้เขียนทั้งในอดีตและปัจจุบัน หากมีข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนกราบขออภัยมา ณ โอกาสนี้ และขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

กรรณิกา ฉวีจันทร์
มหาวิทยาลัยศรีปทุม